

Delyth Jewell AS
Cadeirydd
Y Pwyllgor Diwylliant, Cyfathrebu, y Gymraeg, Chwaraeon
a Chysylltiadau Rhyngwladol
Senedd Cymru

6 Mawrth 2024

Annwyl Delyth,

Rwy'n ymateb i'ch llythyr dyddiedig 9 Chwefror am brosiect Cymru yn India 2024. Hoffwn ddiolch i'r Pwyllgor am y diddordeb a ddangoswyd yn y rhaglen sydd ar y gweill, a fydd yn dathlu ac yn cryfhau perthynas Cymru â phartner masnach a diwylliannol pwysig.

Rwyf wedi ymateb i bob un o'ch cwestiynau isod.

C1. Cynlluniau ar gyfer Cymru yn India

Mae hyblygrwydd wedi bod yn bwysig iawn wrth inni gynllunio'r rhaglen ar gyfer blwyddyn Cymru yn India, fel gyda phob un o'n blynyddoedd "Cymru yn...". Mae trefniadau terfynol yn cael eu gwneud ar gyfer digwyddiadau yn ddiweddarach yn y flwyddyn, neu ddigwyddiadau sydd dan arweiniad ein partneriaid strategol, ond rhoddir enghreifftiau o ddigwyddiadau allweddol sy'n cael eu cynnal isod. Mae'r rhaglen yn canolbwyntio o amgylch ein tair swyddfa ym Mumbai, Delhi Newydd a Bengaluru; mae dinasoedd a rhanbarthau eraill yn India hefyd yn cael sylw, a chynhelir rhai digwyddiadau yng Nghymru.

Lansiodd y Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol a minnau y flwyddyn yn swyddogol ym Mumbai a Llundain ar 29 Chwefror. Roeddwn i yn Uchel Gomisiwn India mewn digwyddiad i nodi Dydd Gŵyl Dewi, tra bod y Gweinidog Iechyd yn ymgymryd â rhaglen ym Mumbai a Kerala.

Dim ond rhai o'r digwyddiadau sy'n cael eu cynnal drwy gydol y flwyddyn yw'r canlynol:

- **Chwefror** – Lansio Cymru yn India (Llundain a Mumbai)
- **Chwefror – Mawrth** – Digwyddiadau Dydd Gŵyl Dewi (Llundain, Delhi Newydd, Mumbai a Bengaluru)
- **Mawrth** – Cyfarfod Bord Gron ar fuddsoddi mewn technoleg feddygol (Mumbai)
- **Mai** – Taith fasnach aml-sector (Mumbai a Bengaluru)
- **Mai / Mehefin** – Ffocws ar lenyddiaeth Indiaidd (Gŵyl y Gelli)

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Gohebiaeth.Mark.Drakeford@llyw.cymru
Correspondence.Mark.Drakeford@gov.wales

Rydym yn croesawu gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth Gymraeg sy'n dod i law yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

- **Mehffin** – Mis Pride (Mumbai)
- **Gorffennaf** – Digwyddiad Cymry ar wasgar (Mumbai)
- **Awst** – Digwyddiadau buddsoddi a masnach conclaf Indo-Gymreig (Iedled India)
- **Awst** – Cerddoriaeth Indo-Gymreig (Eisteddfod Genedlaethol a Gŵyl y Dyn Gwyrdd)
- **Medi** – Ymweliad GIG (Kerala)

C2. Gwersi o flynyddoedd blaenorol ‘Cymru yn...’

Mae gwersi wedi eu dysgu o flynyddoedd blaenorol “Cymru yn ...” a gynhaliwyd yn yr Almaen, Canada a Ffrainc, sydd wedi bod o gymorth wrth gynllunio ar gyfer Cymru yn India 2024. Mae'r rhan fwyaf o'r gwersi a ddysgwyd yn ymwneud ag ymgysylltu'n gynnar â phartneriaid mewnol ac allanol, yn ogystal ag ymgysylltu'n rheolaidd â rhanddeiliaid i roi'r wybodaeth ddiweddaraf iddynt am weithgarwch, trafod syniadau a datrys unrhyw faterion. Rydym yn gwerthuso blwyddyn Cymru yn Ffrainc ar hyn o bryd – y flwyddyn gyntaf o'i bath na chafodd y pandemig effaith arni – ac yn anelu at ddefnyddio'r gwersi a ddysgir o hyn i lywio gweithgarwch yn y dyfodol.

Mae gennym swyddog penodol yng Nghymru, wedi'i recriwtio ar sail tymor penodol, i gefnogi'r tîm yn y farchnad dramor a gweithredu fel pwynt cyswllt rhwng y tîm tramor a'r tîmau yng Nghymru ar draws Llywodraeth Cymru. Defnyddiwyd y model hwn yn effeithiol ar gyfer Cymru yng Nghanada 2022 a Chymru yn Ffrainc 2023. Mae'r gwersi a ddysgwyd o Ganada a Ffrainc wedi dangos bod recriwtio cynnar yn bwysig, gyda'r angen i gael adnoddau ar waith yn ystod y cam cynllunio, cyn y lansiad.

C3. Alinio Cymru yn India â'r gostyngiad yn y gyllideb ar gyfer Masnach a Buddsoddi

Un o brif amcanion Cymru yn India 2024 yw sicrhau cyfleoedd masnach, buddsoddi a chyflogaeth o ansawdd uchel i Gymru. Felly, er bod y gyllideb ar gyfer cymorth allforio, gan gynnwys teithiau masnach, wedi'i lleihau ar gyfer 2024-25, rydym wedi blaenoriaethu cyflwyno taith fasnach o Gymru i India, fel rhan o raglen gyffredinol Cymru yn India. Bydd y daith hon yn adeiladu ar deithiau masnach blaenorol i India yn 2016 a thaith rithwir yn 2021 a bydd yn cefnogi cynrychiolwyr o fusnesau o Gymru i archwilio cyfleoedd masnachu yn y farchnad hon a nodir fel marchnad darged flaenoriaeth yn ein Cynllun Gweithredu Allforio. Mae'r data blwyddyn galendr llawn diweddaraf (ar gyfer 2022) yn dangos cynnydd yng ngwerth allforion Cymru i India ar £264.9m (i fyny o £112.5m yn 2021), gydag India yn y 15fed safle o ran y cyrchfannau uchaf ar gyfer allforion nwyddau o Gymru. Bydd cyfarfodydd bord gron buddsoddi hefyd yn rhan allweddol o weithgareddau Cymru yn India a byddant yn cael eu cynnal mewn rhanbarthau blaenoriaeth drwy gydol y flwyddyn.

C4. Dyranid Cyllideb Ddrafft

Y gyllideb a ddyrannwyd ar gyfer Cymru yn India 2024 yw £224,500 (£74,500 o 2023-24 a £150,000 o 2024-25). Fel y nodwyd mewn tystiolaeth ysgrifenedig flaenorol i'r Pwyllgor, daw cyllid 2024-25 o'r £2.6 miliwn a ddyrannwyd i linell Ymgysylltu Rhyngwladol y gyllideb Cysylltiadau Rhyngwladol (BEL 3720). Mae £22,330 ychwanegol o'r BEL Masnach a Buddsoddi wedi'i ddyrannu i ariannu'r daith fasnach i India. Nid yw'r gyllideb ar gyfer Cymru yn India wedi cael ei lleihau gan fod cyllid ar gyfer y rhaglen o weithgareddau wedi ei gynnwys yn y dyraniadau cyllideb gwreiddiol.

C5. Effaith y dull diwygiedig a gyflwynwyd gan y Gweinidogion i Bwyllgor yr Economi Masnach a Materion Gwledig (ETRA) ar gynllunio ar gyfer Cymru yn India

Nid yw ein dull o ymdrin â masnach a buddsoddi, fel yr eglurwyd i Bwyllgor ETRA, wedi cael effaith ar weithgarwch Cymru yn India. Fel rhan o hyn, mae rhaglen digwyddiadau masnach dramor Llywodraeth Cymru yn cael ei chyhoeddi cyn y flwyddyn ariannol ganlynol er mwyn gallu marchnata'r rhaglen i gwmnïau, sicrhau'r bod cymaint o bobl â phosibl yn cymryd rhan, sicrhau y gall cwmnïau baratoi'n effeithiol a sicrhau ein bod yn gallu sicrhau presenoldeb mewn digwyddiadau am y pris mwyaf cost-effeithiol. Mae'r rhaglen yn seiliedig ar dystiolaeth ac yn cael ei harwain gan alw, sy'n canolbwyntio ar farchnadoedd targed blaenoriaeth, fel yr amlinellir yn ein Cynllun Gweithredu Allforio. Er bod y gyllideb ar gyfer gweithgarwch masnach a buddsoddi yn cael ei lleihau, roedd Cymru yn India 2024 yn gyfle i drefnu taith fasnach i'r farchnad bwysig hon.

Mae'n bosibl bod Cytundeb Masnach Rydd hefyd rhwng y DU ac India yn yr arfaeth. Pe bai'r cytundeb masnach yn cael ei lofnodi, byddwn yn gallu cefnogi busnesau Cymru yn y farchnad a'u helpu i ddeall beth mae'r Cytundeb Masnach Rydd newydd yn ei olygu iddyn nhw.

C6. Cydbwysu gweithgareddau Cymru yn India â gweithgareddau rhyngwladol eraill, gan gynnwys cysylltiadau â blaenoriaeth.

Bydd blwyddyn Cymru yn India yn flaenoriaeth o ran ein gwaith ymgysylltu rhyngwladol, ond ni fydd hyn yn effeithio ar weithgarwch arall. Dros y flwyddyn ddiwethaf, rydym wedi cefnogi nifer fawr o ymweliadau diplomyddol a rhyngwladol yng Nghymru. Rydym hefyd wedi cynnal ein ffocws ar bartneriaethau'n llofnodi Datganiad a Rennir newydd gyda Baden-Württemberg, yn ogystal â chytundebau â Fflandrys a Silesia. Cefnogir y tîm yn India gan y tîm Cysylltiadau Rhyngwladol ehangach yng Nghymru. Yn ogystal, fel y crybwyllwyd yng Nghwestiwn 2, mae swyddog penodol yng Nghymru sy'n dod ag adnodd ychwanegol i dîm Cymru yn India.

C7. Ymweliad gweinidogol ag India

Fel yr amlinellwyd yn yr ymateb i Gwestiwn 1, ymwelodd y Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol â Mumbai i lansio Cymru yn India 2024 yn swyddogol. Roedd yr ymweliad hwn hefyd yn rhan o raglen i ddathlu Dydd Gŵyl Dewi. Roedd ei hymweliad yn cynnwys cyfarfodydd a digwyddiadau oedd yn canolbwyntio ar fasnach a buddsoddi – gan gynnwys cyfarfod bord gron ar fuddsoddi gan y sector technoleg feddygol, amcanion GIG Cymru, yr agenda cymell tawel a chyfrifoldeb byd-eang, a datblygu ein gwaith yn India ar Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol ymhellach. Teithiodd y Gweinidog hefyd i Kerala fel rhan o raglen sy'n canolbwyntio ar recriwtio'r GIG. Bydd Datganiad Ysgrifenedig yn cael ei chyhoeddi fel rhan o fusnes arferol.

Yn gywir,

MARK DRAKEFORD